

Seks

6.1 Menneskets bevidsthedsarter

Kun esoteriken har klart kunnet definere menneskets forskellige slags af bevidsthed, nemlig ved at henføre dem til hylstre af forskellige materiearter. Også selve distinktionen mellem emotionalt og mentalt har esoterikerne gjort den øvrige menneskehed opmærksom på. Den er ikke indlysende. Mennesker står på forskellige stadier i evolutionen, nærmere bestemt i evolutionen af det mentale ud fra det emotionale.

En højere slags af bevidsthed udvikles ud fra nærmest lavere slags. Den højere vækkes fra sin passive tilstand – aktiveres – gennem den lavere.

I begyndelsen blandes den højere med den lavere, domineres af den, er afhængig af den og kan ikke skilles fra den. Efterhånden bliver den højere selvaktiv og uafhængig af den lavere. Til slut kan den lavere undværes helt, eftersom den højere altid indeholder det væsentlige af den lavere, det levedygtige i denne, medens den lavere aldrig kan forstå den højere. Sådan foregår det altid i evolutionen.

Mennesket har fysisk, emotional og mental bevidsthed. På nuværende udviklingsstadium har menneskene kraftigst aktiveret den emotionale bevidsthed. Den udvikledes en gang ud af den fysiske. Det skete først ved at fysiske sansefølelser vakte emotionale impulser og begge bevidsthedsarter blandedes. Drifter kaldes disse blandingsformer, hvor det fysiske dominerer over det emotionale. Senere blev emotionerne selvaktive: begærene opstod, og med dem kunne mennesket styre sit fysiske liv.

Allerede på barbarstadiet begynder mennesket at aktivere det mentale gennem de emotionale begær. Effektivt bliver dette først på civilisationsstadiet. Blandingsformer af emotionalt og mentalt opstår: følelse og fantasi. Følelsen er mere emotional, fantasien er mere mental. Fantasien kan efterhånden erstattes med den uemotionale tanke, endnu muligt kun for en minoritet, dem på humanitetsstadiet. Mod slutningen af dette stadium kan tanken aktivere det kausale i blandingsformen idé. På idealitetsstadiet bliver kausalbevidstheden uafhængig af den mentale og fungerer da som intuition.

For at sammenfatte kan man sige, at menneskets stadig højere bevidsthedsarter aktiveres ud fra hinanden fra laveste fysiske til højeste kausale: sansefølelse, drift, begær, følelse, fantasi, tanke, idé, intuition.

I menneskets evolution vil det mentale til sidst dominere over og erstatte både det fysiske og emotionale. Men det er ikke normalmenneskets mentale, men det højeste mentale, som også kaldes det kausale. Denne bevidsthed, som fuldt aktiveret er radikalt anderledes end alt hvad normalmennesket har erfaring i, er den ægte menneskelige bevidsthed. Hele evolutionen i menneskeriget under titusindvis af inkarnationer er egentlig vejen til og forberedelsen for det kausale, som aktiveres først mod slutningen af udviklingen i menneskeriget.

Vi kan forestille os det kausale som en forening af højeste emotionale ædelhed og højeste mentale fornuft. Dets viljeaspekt er langt stærkere og mere intelligent end det emotionale begær og det mentale forsæt. Dette slumrende kausale skal mennesket aktivere på to måder: gennem det højere emotionale og det højere mentale. Dette er det højere emotionales og mentales virkelige værdi. Med det lavere emotionale og det lavere mentale har mennesket ingen som helst mulighed for at nå det kausale. Så længe som mennesket lever i disse slags bevidstheder, er kausal inspiration udelukket.

Vor lavere bevidsthed har vi også fordi vi skal tvinges til at overvinde den og dermed udvikle den kraft vi behøver for at erobre højere bevidsthed.

Lad os klarlægge hvad det er vi taler om:

Det lavere emotionale er 48:4-7, repellerende emotioner "had".

Det lavere mentale er 47:6 og 47:7, emotionalstadiets følelsetænkning.

Det højere emotionale er 48:2 og 48:3, attraherende emotioner "kærlighed".

Det højere mentale er 47:4 og 47:5, den effektive mentaltænkning, "sund fornuft".

Det højeste mentale, det kausale, er 47:1-3, intuitionen.

Disse bevidsthedsarter aktiveres hovedsagelig på forskellige stadier.

På kulturstadiet kan mennesket vække det kausale gennem sine højere følelser, på humanitetsstadiet gennem både højere følelser og højere intellekt. På barbar- og civilisationsstadiet findes ingen kausal kontakt. Den første kausale kontakt på kulturstadiet fornemmer mennesket som en følelse af ansvar, ikke bare for sig selv og sine nærmeste men for hele menneskeheden. Det er en følelse der driver det til handling, selvopofrende arbejde.

6.2 Menneskets emotionale bevidsthed

Det emotionale er i sin natur begær. Så længe mennesket befinder sig på emotionalstadiet, fornemmer det begæret som ansporende vilje. På barbarstadiet, hvor dets mentale bevidsthed endnu kun er svagt aktiv, ytrer begæret sig som ukontrollerede impulser. På civilisationsstadiet begynder den mere udstrakte aktivering af det mentale, og denne sker gennem det emotionale. Mennesket begynder at reflektere, under emotional påvirkning. Dette er den normale tænkning, født af begæret og for det meste indstillet på at tilgodese det emotionale begær.

I og med at det mentale aktiveres gennem det emotionale, attraheres mentalhylsteret til emotionalhylsteret. Begge hylstre væves sammen og danner ud fra et funktionssynspunkt et sammenhængende hylster. Denne tilstand varer under det meste af den tilbagestående del af evolutionen i menneskeriget. Sammenvævningen medfører, at barbarens rent emotionale, fornuftløse begær erstattes med civilisationsmenneskets to typiske arter af bevidsthed, blandingsformer af emotionalt og mentalt. Er det emotionale det overvejende, fås følelser, som er tankefarvet begær. Dominerer det mentale, fås fantasi, som er begærbetonet tanke. Begæret er viljeelementet i følelsen og det som giver fantasien magt. Tanken, det mentale, giver det element af forståelse og evne til identificering der findes i al uforfalsket følelse.

Alt begær har en af to tendenser. De er enten attraherende (positive) eller repellerende (negative). De attraherende trækker jeg'et til objektet for begæret, de repellerende støder jeg'et bort fra objektet.

Alle bevidsthedsytringer, der indeholder et emotionalt element: begær, følelser, stemninger, fantasi, emotionalviljens udtryk, er derfor i sin natur enten "kærlighed" eller "had". Det er derfor, ud fra det emotionales synspunkt at, "alt er had som ikke er kærlighed".

De repellerende emotioner – ikke bare "had" i snævrere forstand men også misundelse, frygt, vrede, foragt, irritation, depression etc. – tilhører molekylearterne 48:4-7. De attraherende emotioner – "kærlighed" indebærer også tilgivelse, deltagelse, agtelse, beundring, generøsitet, offervilje; alt med tendenser til at overvinde hadet og forsone mennesket med andre og sig selv – tilhører molekylearterne 48:2,3. Jo højere molekyleart, desto ædlere følelser. Emotionaludviklingen indebærer ud fra bevidsthedsaspektet at lavere følelser byttes ud med højere; materielt set, at lavere molekylearter i emotionalhylsteret byttes ud med højere.

Menneskets emotionale liv er illusionernes liv. Det er offer for begærets attraktion eller repulsion, følelses- og ønsketænkningen, der forvrider opfattelsen af virkeligheden. Begæret er i sig selv mentalt blindt. Hvad det "vil" at noget skal være, hvad det ønsker at opfatte som positivt eller negativt, accepterer mennesket oftest. Illusionernes magt mindskes under evolutionens gang i takt med at mennesket lærer at styre det emotionale med det mentale. Helt fri fra illusionernes magt bliver mennesket først når det har erobret den kausale bevidsthed.

6.3 Menneskets mentale bevidsthed

Menneskets mentale bevidsthed er monadens bevidsthed i mentalhylsteret (47:4-7). Den kausale bevidsthed tilhører samme art af atommaterie som den mentale 47, og kaldes derfor somme tider det højere mentale. Lad os dog, for at undgå begrebsforvirring, fortsat alene anvende termen "det kausale" for denne art af bevidsthed.

Mentalhylsterets bevidsthed består af fire forskellige arter, svarende til de fire molekylearter. Med hver højere molekyleart bliver vibrationerne finere, så de muliggør klarere, mere gennemtrængende, mere overskuende, mere præcis mental opfattelse.

Laveste mentalbevidsthed (47:7) er konklusionstænkning fra grund til følge. Den arbejder langsomt, med detalje efter detalje og er bundet til konkrete fysiske ting. Majoriteten af menneskeheden har aktiveret kun denne art af mental bevidsthed.

Den næste højere mentalbevidsthed (47:6) er princip-tænkning. Det er den første abstrakte tænkning. Når den overskuer en hel gruppe fænomener eller begreber, søger den at udskille hvad der er fælles for alle de elementer der indgår i gruppen – den generaliserer og abstraherer, ser efter det principielle. Ofte gør den fænomener absolutte, tænker i begreber som enten-eller, hvidt eller sort (tovejs). Den har en tydelig tendens til at sætte tankekonstruktioner over virkeligheden. Princip-tænkning er en udpræget følelsetænkning. Det er for det meste følelser der afgør, hvad der skal anses for at være den principielle betragtning i en bestemt sag. Princip-tænkning er typisk for majoriteten af filosoffer og videnskabsmænd, alle slags ideologer, teologer etc.

Næst højeste mentalbevidsthed (47:5) er perspektiv-tænkning. I modsætning til den tovejs princip-tænkning i 47:6 er perspektiv-tænkning flervejs, det vil sige: tilstræber at opfatte gradueringer, overgange og nuancer i stedet for yderlighedstilstande af typen alt eller intet. Perspektiv-tænkning undgår at gøre forestillinger og vurderinger absolutte. Den relativiserer i stedet, det vil sige: sætter tingene i sådanne relationer til hinanden, at deres både relative berettigelse og uundgåelige begrænsning fremgår. Perspektiv-tænkning forstår, at "samme" sag har forskellig betydning og funktion i forskellige sammenhænge og ved forskellige lejligheder. Perspektiv-tænkning er mulig for den intellektuelle elite på humanitetsstadiet, minoritet blandt filosoffer, videnskabsmænd etc. Den forudsætter tænkning uafhængig af også det højere emotionale (48:2,3).

Ægte esoterisk undervisning udtrykkes altid i perspektivideer. Dette forebygger misbrug gennem fanatisme og andre slags ensidige betragtningmåder. Desuden hjælper det esoterikstuderende til selv at udvikle perspektiv-tænkning.

Højeste art af bevidsthed i mentalhylsteret er systemtænkning (47:4). Den anvendes for at konkretisere kausale intuitioner til kausal-mentale ideer. Den tænker ikke med begreb som princip- og perspektiv-tænkning (47:6 og 5) men med hele systemer af begreber og ideer. Systemtænkning er endnu utilgængelig for menneskeheden undtagen det fåtal, der står på grænsen til idealitetsstadiet og får individuel undervisning af planethierarkiets medlemmer.

Mentalbevidsthedens største brist, også perspektiv-tænkningens, er at den for den største del består af fiktioner, det vil sige : forestillinger uden overensstemmelse med virkeligheden. Hertil hører de allerfleste intellektuelle konstruktioner, alle spekulationer og ideologier. De er fiktive på grund af mangel på fakta om virkeligheden. Mennesket kan på egen hånd skaffe sig kundskab (fakta) kun om de synlige fysiske dele af tilværelsen (49:5-7). For resten af tilværelsen, ca. 99 procent, er det henvist til esoterikens fakta. Uden disse forbliver det dybt ukyndigt om det væsentlige i tilværelsen, også selv om det er det største mentale geni.

6.4 Menneskehedens aldersklasser

Vor planets menneskehed tæller i alt 60 milliarder individer (monader). Eftersom kun ca. fem milliarder findes i inkarnation for nærværende, betyder det at majoriteten lever i planetens emotionale, mentale og kausale verdener. De befinder sig i hviletilstand i afventen på ny

inkarnation. Denne ligger for majoriteten langt inde i fremtiden, eftersom 36 af 60 milliarder allerede har nået kulturstadiet og højere stadier og altså ikke har meget at lære af de primitive forhold, der råder i vor nu inkarnerede menneskehed. Denne består for ca. 85 procent af mennesker på barbar- og civilisationsstadiene.

Det er altså en mere primitiv minoritet af planetens totale menneskehed, der danner majoriteten af de nu inkarnerede. Under de seneste 12.000 års verdenshistorie har stort set de samme individer inkarneret gang på gang. På tilsvarende måde er fremtidens epoker beregnet til kollektiv inkarnation af højere stående mennesker. Dette forklarer hvorfor den kendte del af verdenshistorien har været den frygtelige lidelses historie. Den yngre del af menneskeheden har måttet hærge frit og leve deres primitivitet ud. Forholdene kan imidlertid snart forandres til det bedre. Men ikke på den måde som visse okkultister tænker sig det i dag, at majoritetens bevidsthed hurtigt højnes, blot fordi vi er indtrådt i en "ny tidsalder". Det sker først og fremmest gennem at stadig flere grupper på kultur-, humanitets- og idealitetsstadiene begynder at inkarnere og bliver ledere og lærere for en desorienteret menneskehed, samtidig med at store grupper af de primitive holder op med at inkarnere i lang tid fremover.

At mennesker står på forskellige stadier, beror på at de har forskellige aldre i menneskeriget, forskellige aldre på kausalhylsteret, der er menneskets "sjæl". Menneskenes kausalhylstre er af højst forskellige aldre, fordi monaderne har kausaliseret i fem adskilte epoker. Den femte og seneste epoke var for næsten 22 millioner år siden, medens de som kausaliserede i de fire tidligere epoker gjorde det på andre planeter og overførtes hertil senere. De yngste "sjæle" har ca. 30.000 inkarnationer i menneskeriget bag sig, de ældste ca. 150.000. Man kan dog ikke sammenligne selve antallet af inkarnationer, eftersom bevidstheden udvikles hurtigere med hvert højere stadium.

6.5 Barbarstadiet

De mest primitive barbarindivider kan vi ikke studere længere, da også de yngste i menneskeriget har ca. 30.000 inkarnationers erfaringer samlet i sine kausalhylstre. Men også de har for det meste fortsat mange inkarnationer tilbage på barbarstadiet, fordi udviklingen der går så langsomt. De fleste og vigtigste gode egenskaber mangler barbarmennesket endnu at tilegne sig.

Typisk for barbaren er bundetheden til det fysiske. Det er hans eneste virkelighed. Han kan kun lære gennem egen fysisk erfaring. Dovenskab er en dominerende egenskab. Alt slags arbejde, al unødigt anstrengelse byder ham imod. Det eneste der kan aktivere barbaren er fysiske behov og opflammede lidenskaber. Det er på dette stadium den lavere emotionalitet behøves for overhovedet at aktivere mennesket. Det er vor menneskeheds tragedie, at denne emotionalitet er negativ og repellerende. Den ytrer sig som misundelse, frygt, foragt, gerrighed, grumhed, hævnlyst, mistænksomhed, vrede.

Forskellen mellem højeste og laveste niveau på barbarstadiet (der findes 400 niveauer) viser sig især i den mentale udvikling: på højere niveauer stadig hurtigere forstandsopfattelse og større almen livserfaring. Den mentale aktivering gør mere nuancerede følelser mulige. Der findes mange grader mellem blind brutalitet, list og en egoisme, som er beredt til et vist hensyn.

Barbarstadiets tænkning er imiterende. Konventioner, traditioner, overtro bestemmer hvad individet skal tænke. Logikken bygger på den enkleste analogi, lignelse, f. eks. argumentation ved hjælp af ordsprog. Hvad individet anser for sandt afgøres udelukkende af tro – følelsens blinde accept. Alt nyt, alle afvigelser fra rodfæstede vaner og tænkemåder forkastes. Hvis andres anskuelser vækker tvivlen til live, så bliver den lige så absolut og kritikløs som troen. På barbarstadiets højeste niveauer og i civilisationsmiljøer kan intellektet nå en vis styrke. Så vågner behovet for at få at vide hvad der bør tænkes eller siges.

Barbarstadiets emotionale bevidsthed bevæger sig mest indenfor 48:5-7, de egentlige repellerende emotioner (48:4 udgør overgangsstadium til de attraherende). Barbarstadiets mentalitet når ikke over 47:7.

6.6 Civilisationsstadiet

På barbarstadiet lever mennesket i det fysiske og identificerer sig med sine emotionale begær rettet mod det fysiske. På civilisationsstadiet lever mennesket i det emotionale og identificerer sig med sine følelser og illusioner. Civilisationsstadiet og kulturstadiet er den egentlige emotionalepøke i menneskets evolution. Selv om fornuften udvikles under denne epoke, så er den emotionale bevidsthed den væsentlige. Individet er på dette stadium i sit følende, tænkende og sin handling bestemt af emotionale motiv.

Mennesket identificerer sig med sit herskende væsen. På emotionalstadiet er følelserne dette "væsen", det som mennesket opfatter som sit "egentlige jeg". Er følelserne ikke aktive, føler mennesket sig ligegyldigt og tomt og livet virker meningsløst. På dette stadium savner de fleste mennesker evnen til selv at dirigere deres bevidsthed, rette følelsen mod noget bestemt, kontrollere deres negative emotioner. De er modstandsløse ofre for skiftende følelser. For positivisering er de afhængige af stimulans udefra: selskabsliv, fornøjelser etc.

På civilisationsstadiet hersker stadig de negative og repellerende følelser over de positive, attraherende. Vist kan civilisationsmennesket føle deltagelse, taknemmelighed, tilgivelse og beundring. Men egoismen er oftest den stærkere faktor. De positive følelser må lokkes frem med dens hjælp og gør sig sjældent spontant gældende.

Med intellektets udvikling får egoismen og de repellerende emotioner mere nuancerede udtryk. Dette "civiliserede had" viser sig tydeligst i den almene intolerance og moralisering. Så længe man ikke sætter pris på mennesket sådan som det er, så længe man vil gøre det til noget andet, så længe man ikke respekterer dets egenart, når det dermed ikke krænker andres lige ret til det samme, så længe hader man det også. Thi "alt er had som ikke er kærlighed". På civilisationsstadiet findes der stadigvæk meget, som de uerfarne tror at have overvundet allerede på barbarstadiet. Men der behøves ikke store belastninger for at få den tynde civilisationsfernis til at briste og barbariet derunder blottes.

På de højere niveauer indenfor civilisationsstadiet udvikles principstænkningen ("intellektet") mægtigt. Denne emotionaltænkning er blevet enormt overvurderet. Den har godt nok vist sin effektivitet ved at manipulere den fysiske materie, givet os teknik og samfundsformer. Men den har vist sig uduelig til at give mennesket en forklaring på verden, heller ikke engang fornuftige normer for menneskers sameksistens. Tværtimod har emotionaltænkningen overdænget menneskeheden med fiktioner på alle livsområder: religioner, politiske ideologier, filosofiske anskuelser samt videnskabens hypoteser. Det har gået udmærket at stille dette intellekt i barbariets tjeneste.

Civilisationsstadiets emotionalitet bevæger sig indenfor 48:4-7. Dens mentalitet når ikke over 47:6.

6.7 Kulturstadiet

På kulturstadiet vågner mennesket til indsigt om det nødvendige i at dyrke og stræbe efter attraherende følelser. Hadet og egoismen overvindes først, når den kærlige forståelse bestemmer synet på medmenneskene. De som allerede har nået dette stadium udgør menneskeheden elite.

Kultur mennesket er stadigvæk et emotionalvæsen. Men ikke længere det lavere (48:4-7) men det højere emotionale (48:2,3) bliver mere og mere den dynamiske kraft i tanke og handling. De højere følelser og mere humane betragtningsmåder gør sig stadig stærkere gældende med hvert højere niveau indenfor stadiet. Vigtigst er at den hidtil passive kausalbevidsthed begynder at blive aktiveret. For at emotionalvibrationerne skal kunne nå

kausalhylsteret og påvirke det til aktivitet må de som lavest tilhøre 48:3. Kausale inspirationer fra 47:3 ytrer sig i stadig stærkere rigtig livsinstinkt, værdier og idealer, der stemmer overens med livets mening og livslovene, giver vejledende anelser.

Kultur mennesket vil leve for idealer, har behov for at tjene noget som er større end det selv. Det hænger sammen med at bevidstheden om alt livs enhed begynder at vågne, et resultat af en første kausal kontakt. Jo mere denne enhedstanke får lov til at bestemme og gennemtrænge menneskets betragtningsmåde og samfundsfunktionerne, desto nærmere kommer vi virkelig kultur. Kultur i esoterisk mening når man gennem at leve i overensstemmelse med livslovene.

Kun en minoritet af den nuværende menneskehed har nået kulturstadiet og højere stadier. Dette har medført at ingen nationer eller samfund i historisk tid har været kulturer, højst civilisationer.

De på lavere stadier kan ikke forstå det der hører til højere stadier. Derfor råder almen dyb ukyndighed om hvad kultur er. Det man alment mener med kultur er formens kultur: maleri, musik, litteratur, skulptur, dans, arkitektur etc. Men bevidsthedens kultur er langt vigtigere. Dertil hører emotional- og mentalkulturen.

Emotionalkulturen er følelseslivets bevidste forædling og hører til kulturstadiet. I den grad emotionalkultur virkeliggøres, opstår kærlig forståelse for alt levende, rigtige menneskelige relationer og universelt broderskab.

Mentalkulturen er tankelivets metodiske højnelse og hører til humanitetsstadiet. Der hvor mentalkulturen virkeliggøres, udvikles det højere kausale intellekt, som løser alle menneskehedens kundskabsproblemer og udgør det første skridt mod stadig højere bevidsthed: essential, superessential etc.

Formens kultur skal bygge på og naturligt fremgå af bevidsthedens kultur. Så bliver dens frembringelser smukke, forædler og opbygger følelser og tanke. Skønhedsoplevelsens kraft til at løfte mennesket til højere niveauer er endnu meget lidt forstået. Thi for majoriteten af mennesker er skønhedsoplevelsen den nærmeste og letteste vej til kontakt med højere virkeligheder. Her har formkulturen – kunsten i videste mening – en meget stor og ædel opgave foran sig.

Og ikke bare kunsten. Den levende natur er vor vigtigste kilde til oplevelse af formernes skønhed. At bevare naturen ufordærvet indser i dag stadig flere det nødvendige i for menneskets kropslige overlevelse. Men hvor mange indser, at det også er nødvendigt for menneskets sjælelige overlevelse?

På de højeste kulturniveauer bliver mennesket mystiker. Det når følelsesområder som forud har været overbevidste og hvor det ikke har brug for den intellektualitet det hidtil har aktiveret. I ekstatiske tilstande oplever det livets enhed hinsides alle fornuftens forestillinger. Fantasien udvikles mægtigt, det fortaber sig i det uudsigelige og "uendelige". Emotionaludviklingen afsluttes med en inkarnation som helgen (emotionalt geni, 48:2). Under denne inkarnation har det mulighed for at vække alle de attraktive emotionale egenskaber det hidtil har erobret til live igen. Derefter kommer mennesket til at stræbe efter at blive mentalt domineret.

Kulturstadiets emotionalitet bevæger sig indenfor 48:3-5. De to laveste bevidsthedsarter 48:6,7, er for en stor del overvundet som alt for primitive, udtryk for had og kras egoisme. Mod slutningen af stadiet når mennesket op til 48:2. Mentaliteten er den samme som på civilisationsstadiet, 47:6,7.

6.8 Humanitetsstadiet

På kulturstadiet bliver det emotionale suverænt og når højeste kapacitet. Men det mentale når ikke over princip tænkningen, 47:6. Kultur mennesket indser også, at det med sit intellekt ikke kan løse de store problemer: finde meningen i tilværelsen, finde svaret på livsgåden. Men

det har heller ikke behov for intellektuelle løsninger. På mystikerniveauerne (de højere kulturniveauer) har det en ikke-intellektuel oplevelse af alt livs enhed, som det med typisk mystisk sprogbrug kalder "gud", og det får inspiration fra sin egen overbevidsthed, som det ofte kalder "guds tilstedeværelse". Dette giver det vished om de rette livsværdier. Men visheden er subjektiv og individuel. En objektiv holdbar, almengældende verdensanskuelse giver den det ikke.

Behovet for en holdbar forklaring om virkeligheden gør sig stærkt gældende på humanitetsstadiet. Mennesket vil ikke længere nøjes med at fortabe sig i fantasier som mystikerne men fordrer klarhed i alt og fakta for alt. På dette stadium, der er det egentlige mentalstadium, stræber mennesket efter at forstå virkeligheden og livet. I denne stræben opdager det stadig mere det blot subjektives bedrageriskhed, emotionalt (illusioner) som mentalt (fiktions). Det forsøger at finde de objektive almengyldige grunde for en verdens- og livsanskuelse. Under denne søgning aktiverer det perspektivtænkningen, 47:5, medens det lærer at gennemskue fiktionerne i menneskeheds teologi, filosofi og videnskab. Ofte er det skeptiker, ateist eller agnostiker hellere end at tro på noget som helst.

Med aktiveringen af perspektivtænkningen frigøres mentalhylsteret successivt fra sammenvævningen med emotionalhylsteret. Dermed frigøres tænkningen fra afhængigheden af det emotionale, hvilket muliggør virkeligt sagligt omdømme, sund fornuft. Endelig frigjort fra emotionalhylsteret kan mentalhylsteret i stedet for begynde at tilknyttes kausalhylsteret. 47:5 er de laveste mentale vibrationer, der kan påvirke kausalhylsteret til aktivitet. En vekselvirkning opstår mellem de to hylstre. Subjektivt mærker mennesket dette ved at det bliver mere modtageligt for inspirationerne fra sin kausale overbevidsthed. Denne er forrådsbanken for dets erfaringer fra alle inkarnationerne i menneskeriget. Det er umådelig livserfaring, der kan begynde at gøre sig gældende. Når det som Sokrates når den indsigt, at mennesket ingenting ved (når frem til på egen hånd) som er værd at vide, er det modent til at få del i den esoteriske kundskab om virkeligheden. Nu for tiden, efter år 1875, hvor det blev tilladt at publicere væsentlige dele af kundskaben, får mennesket kundskaben i et mentalt system, som fornuften tvinger det til at godtage som den eneste holdbare arbejdshypotese. I virkeligheden bør esoterikken være det sidste mennesket studerer, efter det har prøvet og forkastet alt andet.

Nu er denne flakken rundt endelig slut. Nu ved mennesket endelig hvorfor det lever og hvad det egentlig ubevidst har stræbt efter i så mange liv. Kundskaben bliver det mægtigste våben i dets fortsatte erobring af højere bevidstheder og evner. Menneskets udvikling kan nu ske betydeligt hurtigere, efter det har lært hvorhen, hvorfor og hvordan det udvikles; har lært lovene for selvvirkeliggørelse at kende og måden at anvende dem.

6.9 Idealitetsstadiet

Idealitetsstadiet er det sidste stadium i menneskets evolution som menneske. Her kan jeg'et ane hvad det vil blive. Overmennesket er næste skridt, jeg'et med enhedsbevidstheden virkeliggjort.

For barbarmennesket er enheden ubegribelig. Dets egen ret er det eneste som interesserer det. Andre kan leve alene så længe som det behager eller passer det. Civilisationsmennesket indser, at "samarbejde lønner sig", bare det selv slipper for at ofre noget for det. Først hos kulturmennesket vågner indsigten om at enheden er livets mening. Først på dette stadium bliver enhed, tjenende og rigtige menneskelige relationer behov. Først der bliver mennesket også klar over, at det må forandre sig selv, forædles, virkeliggøre sine iboende muligheder i retning mod det ideale.

Kultur-, humanitets- og idealitetsstadierne er etaper i denne bevidste selvvirkeliggørelse. På kulturstadiet med dets dominerende emotionalitet savnes ofte sans for proportioner, savnes forståelse for at udvikling tager tid. Fantasiens illusioner formår også at få mennesket til at tro,

at det allerede er ved målet, at det har virkeliggjort "gudsbevidsthed", "kosmisk bevidsthed" etc. så snart det har modtaget en mystisk vision (emotional clairvoyance i 48:3). Der findes godt med velmenende men desorienterede sværmere på dette stadium. På humanitetsstadiet må mennesket arbejde sig igennem menneskehedens samlede intellektuelle fiktioner og indse deres uholdbarhed. Til slut lærer det at indse omfanget af det store arbejde. Det indser da, at der kan kræves mange liv fra første opfattelse af et ideal eller en vision til virkeliggørelsen. På idealitetsstadiet tilegner det sig til slut den ukuelige vilje og målbevidsthed, der kan virkeliggøre alt hvad mennesket skal blive. Idealet bliver virkelighed, deraf navnet på dette stadium.

Dette bliver i sin helhed først muligt, når mennesket træder i forbindelse med de planetomspændende intelligenser, der leder evolutionen på vor klode. Mennesket bliver discipel hos dem og får af dem den kundskab det behøver men ikke kan skaffe sig på egen hånd. Det bliver deres virksomme agent blandt menneskene, og i det arbejde fuldender det efterhånden de tolv essentielle egenskaber, som er sammenfatningen af alle gode menneskelige egenskaber og evner. Derefter er det færdigt med menneskeriget.

6.10 Livet mellem inkarnationerne

Lad os begynde med at konstatere: "der findes ingen død" i kosmos, død i betydningen af jeg'ets udslættelse. Der findes kun veksling mellem forskellige tilværelsesformer, overgang mellem forskellige materieverdener med forskellige bevidsthedstilstande. Hvis mennesket inderst inde ikke tror på sin egen død, kan det bero på, at det har en underbevidst erindring om at have været "død" så mange gange, forladt den fysiske verden bare for at vågne til live i en anden, at den ting egentlig ikke kan skræmme det.

Vi dør for at vi skal kunne fødes igen, og vi fødes fordi vi døde tidligere. Den ene eksistensform betinger den anden. Hvis vi sammenligner livene i inkarnation og livene i diskarnation (ude af organismen) med dage og nætter, så svarer vort ophold i menneskeriget fra kausalisering til essentialisering til et femhundredårigt liv.

Af menneskemonadens fem hylstre er kun kausalhylsteret bestandigt i menneskeriget. Det vokser under inkarnationerne med alle de nye erfaringer jeg'et gør, hvilke bevares i hylsteret i form af mentalatomer (47:1) og kausalmolekyler (47:2,3). De fire lavere hylstre opløses efter hver inkarnations slutning, og nye formes inden hver inkarnations begyndelse.

I dødsprocessen rykkes æterhylsteret med de tre højere hylstre løs fra organismen. Derefter er ingen genoplivning mulig, thi organismens nedbrydning begynder omgående. Medens emotional-, mental- og kausalhylstrene frigør sig fra æterhylsteret, bliver dette fortsat i nærheden af organismen. Æterhylsteret opløses i samme takt som organismen. Derfor er ligbrænding at foretrække fremfor jordning, ikke bare ud fra et hygiejnisk synspunkt men også for at fremme en hurtigere frigørelse fra det fysiske.

Når monaden har forladt sin udslidte organisme med dets æterhylster, fortsætter den med at leve i sit emotionalhylster. Dette opløses efterhånden. Derefter flytter jeg'et til mentalhylsteret. Når dette er blevet opløst, flytter monaden til slut til kausalhylsteret. Eftersom kun få har aktiveret dets art af bevidsthed, bliver dette liv for de allerfleste en drømmeløs søvn. I sovende tilstand afventer jeg'et genfødsel til den fysiske verden. Den er nemlig den vigtigste af menneskets tre verdener (47-49), den verden i hvilken det udvikles. Livet mellem inkarnationerne er en hvileperiode under hvilken mennesket sjældent lærer noget virkelig nyt, kun (i bedste fald) kan uforstyrret bearbejde erfaringerne fra den seneste inkarnationen. Jo før mennesket kan befri sig fra sine gamle inkarnationshylstre, forme nye og i disse vende tilbage til den fysiske verden, desto hurtigere udvikles det.

Cyklusen fra diskarnation (forladende af det fysiske) til reinkarnation består af fire etaper.

Under den første etape lever monaden i emotionalhylsteret. Efter sædvanligvis en kortere tids bevidstløshed vågner jeg'et til selvbevidsthed i emotionalverdenen, ligesom det fordem

levede i den fysiske verden. Forskellen består i at en verden, med dens typiske kontaktmuligheder er forsvundet. Når den kraftigt aktiverede fysiske objektive bevidsthed (sanserne i 49:5-7) bliver berøvet mennesket, finder det pludselig, at det ejer en vis emotional objektiv bevidsthed. For at give en lignelse: I kraftigt sollys opfatter man ikke flammen af et stearinlys. Omtrent sådan kan man tænke sig at en svagere overfysisk objektiv bevidsthed dæmpes så længe som mennesket lever i det fysiske og har opmærksomheden på denne virkelighed. Det emotionale "syn" er dog begrænset til de tre laveste molekylearter, 48:5-7. Genstandene i denne materie svarer til den fysiske verdens materierformer i 49:5-7. (Lavere materie indeholder al højere.) Derfor tror den nyankomne ofte, at han stadig lever i den fysiske verden.

Emotionalhylsteret opløses successivt nede fra laveste molekyleart (48:7). Når de tre laveste er blevet opløst (48:5-7), har mennesket ingen mulighed for kontakt med den synlige fysiske verden. I emotionalverdenens tre højeste molekylearter (48:2-4) er materierformerne skabelser af indbyggernes fantasi. Emotionalmaterien former sig efter begærets vilje. Formningen er et øjeblikks værk og sker oftest ubevidst. Derfor fungerer denne højere del af emotionalverdenen som en slags "paradis", hvor forskellige religioners troende får alle deres ønsker om salighed opfyldt. Uden esoterikens kundskab om disse forhold er det uundgåeligt at mennesket accepterer alt dette som himmeriget og sit endemål i evigheden.

Under den anden etape, efter emotionalhylsterets endelige opløsning, lever mennesket i mentalhylsteret. Eftersom det ikke har nogen mulighed for mental objektiv bevidsthed, bliver livet i mentalverdenen et absolut subjektivt tankeliv. Mennesket aner ikke engang, at der findes en materiel virkelighed omkring det. Eftersom lidelse kun findes i fysiske og emotionale verdener og der kun i disses tre laveste molekylearter(49:5-7, 48:5-7), findes intet i mentalverdenen, der kan forstyrre eller forurolige. Menneskets fornemmelse af salighed, fuldkommenhed, alvidenhed og almagt bliver absolut i denne helt indadvendte tilværelse. Alle efterstræbelser, alle planer, der aldrig realiseredes i det fysiske liv, bliver fuldkomne realiteter i denne fantasiverden. Alle som mennesket vil træffe findes også hos det i samme stund. Tilværelsen i mentalverdenen svarer til religionernes legender om "himlen" og er også beregnet for en tilværelse af glæde og glemsel af det fysiske.

Efter mentalhylsterets opløsning følger tredje etape, livet i kausalhylsteret i kausalverdenen. Kun den der har aktiveret den kausale intuition under sin fysiske eksistens, kan leve et bevidst kausalt liv. Det samme gælder for alle egenskaber og evner – de skal erhverves i det fysiske liv. Kun den kausalt selvbevidste har også kontinuitet i bevidstheden fra inkarnation til inkarnation. Alle øvrige falder i søvn i kausalhylsteret. Når de omsider vågner, er der ingen erindringer tilbage fra foregående inkarnation, eftersom emotional- og mentalhylstrene, der bevarer disse, for længe siden er opløste.

Hvor længe livet varer i emotional- og mentalverdenen beror altså på hylstrenes livslængde. Emotionalhylsterets kan variere lige så meget som organismens, fra nogle år til hundrede år eller mere. Stort set er hylstrenes livslængde afhængig af menneskets behov for at bearbejde de specielle erfaringer det har samlet i hylsteret under det fysiske liv. Der findes mennesker, som emotionalt er så forædlede, at de allerede i dødsøjeblikket kan efterlade emotionalhylsterets lavere molekylearter (48:5-7) for umiddelbart at opløses. Og der findes dem, som mentalt har bearbejdet deres fysiske erfaringer så intensivt medens de gjorde dem, at de kan forkorte deres liv i mentalverdenen betydeligt, hvilket ellers kan vare i hundredvis af år. Mentalhylsterets livslængde beror ellers på hvor meget mennesket under sit fysiske liv har samlet af ideer og hvor stærke de var.

Det bevidste eller (oftest) ubevidste liv i kausalverdenen kan vare lige så længe som livet i mentalverdenen eller længere, hvis forholdene i den inkarnerede del af menneskeheden er uegnede: For højt alment stadium for inkarnation af et primitivt menneske eller omvendt; for lavt for et udviklet menneskes inkarnation.

Fjerde etape begynder i og med at mennesket vækkes til ny inkarnation. Et foster er så allerede formet til det i den blivende moders krop. Begæret efter nyt liv attraherer mennesket til det fysiske. Instinktivt former det ved hjælp af kausalhylsteret et nyt mental- og emotionalhylster. Tilknytningen fra monaden i dens tre hylstre til begge de fysiske hylstre sker i fødselsøjeblikket, hvor den nye inkarnation begynder. Det sker normalt med "det første skrig". Forinden det savner fostret "sjæl" og regnes til dyreriget.

Det lille barn er en ny personlighed men et gammelt individ. Det nye er de nye inkarnationshylstre, det gamle er monaden i kausalhylsteret med alle livserfaringer, egenskaber, evner, udviklet egenart. Eftersom de ældre hylstre er gået tabt, findes (før idealitetsstadiet) ingen erindring fra tidligere eksistenser, men generelle erfaringer findes bevaret som anlæg. Hvor godt det lykkes individet at genoplive disse i sin nye inkarnation, beror på lejlighed til generindring, udvikling, selvvirkeliggørelse, medmenneskers hjælp og forståelse.

Ovenstående tekst udgør afdeling Seks af *Forklaringen* af Lars Adelskogh.
Oversættelse: Lis Poulsen og Kjeld Steffensen
Copyright © 1999 Forlaget Esoterika